

Universitätsbibliothek Wuppertal

C. Cornelii Taciti Opera Qvæ Exstant

Tacitus, Cornelius

Antverpiae, 1668

Ad librum secundum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1742](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1742)

Tum regem Syriae.] *Leg. Rex. ex Iustin. libro 34. & Liviō lib. 45. Quod & Aldus vidit, & Scegkius edidit.*

Alterum ex iis quos in familiā retinuerat.] *Aldus legi vult ex duobus: quasi ex 11. factum sit, iis. Quod & Sylburgio placet.*

PAG. 18. Cum pars magna.] *Ald. cuius pars magna.*

Tracta erat.] *Idem fracta.*

Ita eodem tempore P. Scipio.] *Duae haec voces eodem tempore, a glossemate sunt; itaque delende.*

Aut dixit, ac sensit.] *Aldus legit, aut sensit.*

PAG. 19. ANNIS DCLXVII.] *Abit à se Velleius, si scriptura sincera. supra enim monuit Carthaginem LXV. annis ante Urbem, conditam. Igitur exactius constaret cum Eutropio, qui DCLXX. annos exprimit. Scegkius.*

M. Manlio Cos.] *Car. Sigonius & Aldus M.*

Nam militarium & causae & auctores.] *Vet. lib. causa.*

PAG. 20. Sutrium deducta colonia est.] *Car. Sigonius dubitat an è Liviō scrib. hic Satricum.*

Et post annum Setia.] *Melius Setia, cum Aldo.*

Tarracinam deducta colonia.] *Scrib. cum Lipsio Tarracina.*

At quintum Fabio, Q. Decio Mure quartum Cos.] *Lips. at Q. Fabio v. id est quintum. & Decio Mure, non Q. Decio M. quoniam praenomen ei Pub. fuit. Rhenan. edidit: Ad quintum Fabioque Decio Mure. Vnde conijcit Burreius: At quintum Fabio, Q. Decio Mure. Quem bene reprehendit Scegkius*

Ante annos ferme CCCXX.] *Vetior supputatio CCCXIX. & paullo post pro Cosiam malim Cosiam.*

Abhinc annos ferme CCC.] *Iure hic illud ferme repetit, cum desint tres anni ad iustum numerum CCC. supplendum.*

Postque XXII. annos.] *Aldus secutus Sigonium legit XVII.*

Fregellaeque.] *Car. Sigonius Fregenaeque.*

Qui Sallues apud Aquas.] *Gryphij lib. Sallues. Aldus Manutius Salyes legit.*

Ferme CLVII.] *Emenda cum Lipsio, CLII.*

Vt praediximus.] *Nec dixit, nec opportunitatem dicendi ullam supra habuit.*

PAG. 21. Annos circiter CLIII.] *Lips. credit leg. CXLVI.*

Post tres & viginti annos.] *Intersunt anni tantum octodecim. Itaque legit Manutius.*

In Vagiennis.] *Vet. ed. Rhenani habet Baciensis. Burrer. & Sigonius Baciensis.*

In eam formam.] *Bene Rhenanus eandem. Nec male vnam Lips.*

Artati temporis.] *Alij Artata.*

Nihilominus separati alienis.] *Vir doctus apud Scegkium, separata ab aliis. Nisi forte alienis pro alienigenis positum sit.*

Illustravit traegedias.] *Aut potius, ut Lipsius, Tragœdiam.*

At novam comicam.] *Bene Aldus at novam. Comicam enim manifestum glossema. Lipsius.*

Neque imitanda relinquere.] *Leg. cum Lipsio imitandam.*

Videri nequiverint.] *Aldus nequiverit. Vulgata tamen non damnat Sylburgius.*

In Attio circaque Romana traegedia.] *Lib. vet. Circaque eorum.*

Vt quisque temporum institerit notis.] *Lib. vet. quis. leg. quisquis. Rhenan. & alij.*

Eminentia cuiusque operis.] *Lib. vet. & eminentia, addita copula rectissime. Vt & Aldus emendavit.*

Temporum claustris circumdata.] *Item vet. circumdatam.*

PAG. 22. Incitationem accendit.] *Leg. imitationem; cum Rhenano, & aliis.*

Naturaque.] *Lips. Matureque.*

VARIANTES LECTIONES AD LIBRUM SECVNDVM.

PAG. 24. P. Africani patruus.] *Aldus ingeniose patruus. Nam vulgata lectio plane falsa.*

Cum esset cosobrinus Tib.] *Reuera sobrinus fuit. Sed historici saepe confundunt. quod tum Lipsius, tum Scegkius notarunt.*

Ob eas virtutes, &c. factus est.] *Includenda haec parenthesi, auctore Lipsio. Aldus legit, ob quas virtutes. Et paullo post, pro cum data laevo brachio togae laciniâ, ex Valerio Max. lib. 3. cap. 2. emendat circumdatâ.*

Sed M Aquillio] *Inferendam voculam, & legendum sed à M monet Manutius.*

Cum omnis concio acclamasset.] *Alij cum Lipsio malunt occlamasset.*

Abhinc annos CL.] *Aldus legit CLVIII.*

PAG. 25. A. Bruti.] *Scribe cum Aldo D. id est Decimi.*

Ingenti vi hominum urbiumque potitus numero.] *Illud numero Lipsio suspectum est tamquam glossema: nisi adverbialiter numero, sit pro citò, celeriter.*

Contrebiam.] *Alij Trebiam nominant.*

At Fabius Æmilianus, Paulli exemplo, disciplinae in Hispaniâ fuit clariss.] *Lipsius haec ita legit ac distinguit: at Fabius Æmilianus Paulli (scilicet filius) exemplo disciplinae in Hisp.*

Fruentum plebi dare instituerat.] *Vet. editio, dari instit.*

Armatus ad pugnam ciens.] *Eadem vet. edit. armatus.*

Inliso capite in pontem.] *Legendum ex Aldo postem.*

Rutilium.] *Scribe Rupilius, eodem auctore.*
 PAG. 26. Opimiani vini.] *Ita repositum & editum ab eodem Aldo, cum antea esset vici.*
 Anni CLI.] *Idem GL. mauult.*
 Quippe C. Cato Consularis.] *Fuit C. Cato Consul A. V. DCXXXIX. cum M. Acilio Balbo. Gryphij liber M. Cato conf. C. Cato conf.*
 M. Metelli fratres.] *Pro M. censet reponendum II. id est, duo fratres, ex Eutropio lib. 4. Manutius. Verum Scegkijus edidit, Circa eadem tempora Metelli fr. reiecta M.*
 In Acidiani Manlij.] *Aldus Acidini.*
 Quod solis contigerat Scipionibus.] *Refellit eos Aldus qui Cæpionibus substituunt.*
 Sed opus belli ciuilibus Sullani.] *Vetus edit. bene habet, Sullanique, id est, belli quod cum Mithradate gessit Sulla.*
 Et nouitate inuenti.] *Lipsius putat leg. sed nouitate inu.*
 Persequamur notam seueritatem censorum, Cassij Longini Cæpionisque, qui abhinc.] *Lipsius, Prosequamur. Alij libri habent, Persequamur notam simultatem Cassij Longini Cæsarisque, quæ abhinc.*
 Annos CLVII. Lepidum Ælium.] *Bene, iudicio Lipsij, Aldus, CLV. Lepidum Æmilium. ut etiam edidit Scegkijus. In gente enim Ælia cognomen Lepidi non reperitur.*
 At nunc, si quis tanti habitet, vix, &c.] *Vulgati libri, si quis tanti habeat.*
 Vix ut senator agnoscitur.] *Lipsius malit agnoscatur.*
 PAG. 27. Morandi que in imperiis cupiditatem.] *Quidam lib. immorandi que imperiis cupiditatem.*
 Annos ferme CXXXIIX.] *Aldus leg. putat. CXXXIV.*
 Manlium que conf.] *Alij habent Manilium que; idq; placet Manutio.*
 Aurelium Cos.] *Aldus legit consularem. quia Orofius cecidisse eum dicit, cum legatus esset, una cum Cæpione.*
 PAG. 28. Nomen erat Raudis.] *Caudiis leg. hic, erroremq; ex eo quod antea Kaudiis scriptum fuerit, natum existimat Lipsius. Veteres libri Vineti, Raudium. Florus Claudium appellat.*
 Minoribus perceptis.] *Fortasse præreptis. Lipsius.*
 Malè cedebant.] *Idem malit cadebant.*
 PAG. 29. Abhinc annos CXX. cum id malum in vniuersa Italiâ ab Asculanis esset.] *Manutius legit CXX. Vniuersa Italia, cum id malum ab Asculanis ortum esset.*
 Seruili prætorem.] *Seruilium mauult Aldus. Ut & Scegkijus edidit.*
 Expulsum ciuitate L. Saturnino.] *Scegkijus Aldum secutus, edidit à L. Saturnino.*
 Consensu Reip.] *Idem consensu P. Rom. corrigunt & edunt.*
 Insteius Cato.] *Manutio leg. videtur, ex Cicero-ne, Eutropio & Appiano, Vettius.*
 Papius Mutilius.] *Legendum Mutilus. quo modo Orofio appellatur. Diodoro Aponius Motylus.*
 Campanorum principis celeberrimi, & fidelissimi viri.] *Distingue, cum Lipsio: Campanorum principis, celeberrimi & fideliss.*

Tum maximè dilucideq; Q. Hortensius.] *Lipsius legit, tum maximè dilucide Q. Hortens.*
 Cuius pietati.] *Editio vetus interserit vocem ille. ex quo Lipsius legendum conijcit, cuius scilicet pietati.*
 Quod appellaret Italicum.] *Melius videtur Lipsio, quod in vetere editione est, appellarent.*
 Nisi quæ Nolani belli.] *Lipsius, nisi quod Nolani bel.*
 PAG. 30. Magno eiulatu expromenti indignationem casus tanti viri.] *Scegkijus legit expromens. Gryph. & Steph. Magno cum eiulatu se prodentem, indignatione c. r. v.*
 Sanguine consulis Romani, militis imbutæ manus.] *Distinguenda hac, sanguine consulis, Romani militis imb. m.*
 PAG. 31. Ab exercitu Cn. Pompeij.] *Rhenanus ad exercitum.*
 Quam dux creauerat.] *Quidam rō creauerat, coniecturâ Burrerij licenter in excitauerat mutarunt. Scegkijus.*
 Spes maior affuisset potentæ.] *Aldus bene affuisset.*
 Ante annos ferme CLXVIII. Q. Pompeius.] *Turpiter errauit Marlianus, dum legit LXVIII. & pro Q. quàm, ut habet Rhenanus, reponit. Sed legendum CLXIX. Leopardum vide lib. 8. Miscellan. cap. 8.*
 Neque licentiâ immediocri sæuitum.] *Legendum putat Lipsius: licentiâ gladiatorum in mediocres sæuitum.*
 Excelssissimi quique eminentissimæ ciuitatis viri.] *Lib. vet. excelssissimi quoque atque eminentissimæ, additâ copulâ. Ex quo Aldus, Excelssissimi quique atque eminentissimi ciuit.*
 Qui se sub aduentum Cinnæ consulis abdicauerat.] *Consulatu abdic. legit Scegkijus; itaque edidit.*
 PAG. 32. Merces foret.] *Vocula illa foret auctore Lipsio deletor tamquam glossema.*
 Nimirum veri vetustatisque ignarus est.] *Alij nimium veri.*
 Fortè Mithradatem pepulerat prælio.] *Illud fortè suspectum est Lipsio. Lib. vet. ponte.*
 P. Lænas trib. pl.] *Aldus Popillius mauult.*
 PAG. 33. Optimo quoque & sanctissimo.] *Alij sanctissimo.*
 Scipionem Norbanum que.] *Manutius Cæpionem Norb. abnuente & repugnante Scegkio.*
 Dum vincit iustissimo lenior.] *Sylburgius putat hic substituendum debito, vel aulterissimo. Lib. vet. ac istissimo. Lipsius olim faciebat mitissimo lenior.*
 Propinquanti mox bello facem.] *Basil. editio, prō quanti mox belli facem. quod sequitur Scegkijus.*
 Animi magis quàm æui paterni, multa fortiter que.] *Quidam libri interserunt vocem, qui multa fort. quam tamen vet. edit. non habet.*
 Damasippus prætor Domitium Scauolam etiam pontificem.] *Lips. Domitium, Scauolam, & pontif. Aldus Manutius, Dam. pr. Domitium, Scauolam etiam. Vel: D. pr. Q. Mucium Scauolam & pontif.*
 PAG. 34. Non obscuratur eius memoria.] *Burrer. ciuis mem.*

Ofella Lucretius.] *Alij libri male habent Afella.*
Magnificis praeliis.] *Aldus legit magnis. Nihil mutandum censet Lipsius. nam & alibi sic loquitur.*

Per annos cxx. intermissa. nam proximus post annum quam Hannibal.] *Vir iuris & antiquitatis consultus apud Scegkium leg. arbitratur: Per annos cxx. intermissa, à proximo post anno, quam Hannibal.*

Vt appareat pop Rom. vsum dictatoris non tam desiderasse, quam timuisse potestatem imperij.] *Rhenanus diuinat: Haud deside metu à Ser. Tullio continuisse, potestatem imperio (pro res ad vindicandum maximi periculi!) spoliante.*

In eâ iugulati ciuis reip. constitueretur auctoramentum.] *De hoc loco vide Lipsium Elect. lib. 3. cap. 8. Cl. Puteanus: In eâ iugulati ciuis R. (id est Romani) publicè constitueretur auct.*

Nec tamen in eos.] *Lipsius tantum.*
PAG. 35. Dignitate constantiaque in illam conuenit.] *Aldus, dignitate constantiaque quæ in illam.*

Dux bello peritiss.] *Lips. belli.*
Pænè omnium votorum expers.] *Locum hunc alij aliter emendant: Scegkius tolerat vulgatam.*

Etofcæ interem.] *Aldus, Et escas, aut porius Ofcæ. cui adsentitur Scegkius. Videtur hic fuisse Eleofcæ: nam & Eleofca dicta est Straboni.*

Ex Hispanis triumpharunt.] *Hispaniis reponit Lips. Nam alioqui legendum esset de Hispanis.*

LXIV. fugitiui.] *Non displicet Lipsio numerus qui in Liuij Epitomâ legitur, LXXIV.*

Et per omnia maiore vi habebatur.] *Egregiè, Lipsij iudicio, diuinat Rhenanus, & pænè homine maior hab. itaq; editum nuper. Possêt tamen legi cum Aldo, per omnia maior euehebatur.*

Orbem classibus, iam non furtiuis expeditionibus.] *Lipsius distinguit, orbem classibus iam, non furt.*

Quo S. C.] *Cuiacius in Observationibus rectissime scribendum putat P.S.9. id est Plebiscito. nam tribuno legem ferente populus eam sciuerat. Scegkius tamen id improbat, & emendat, quo scito. facili & prono errore imperiti librarij rō Scito in S.C. mutatis. etsi putat verius esse in Velleium hanc culpam, quam in exscriptorem conferre.*

PAG. 36. In Theatro loca restituit.] *Idem constituit aut distribuit legend. hic putat. Lips. instituit. Scegkius probat & retinet communem ac vulgatam lectionem.*

Expellebatur cupidine.] *Lips. expallebat vel debellabatur. Aldus explebatur. quod tamen postea improbauit.*

Quod arguebatur.] *Rhenan. quo arg. Scegkius nihil mutat.*

Vt primum ad Remp. adgressus est.] *Alij, Vt primum Remp. adgres.*

PAG. 37. Conuictibusque.] *Aldus maunli conuictibusque.*

Ne ab huius quidem vsurâ gloriæ.] *Ita restituit Aldus, cum antea legeretur vsurâ gloriâ.*

In altissimo luminavit.] *Lips. assentitur Rhenano, qui legit Altissime illuminavit.*

Vt ardore oris orationem omnium.] *Edit. vet. & ardore oris, vt orationem. Hinc Lips. pro & legit eo. Et postea ardore oris, vt orationem.*

Ita consulis virtutem.] *Prior editio habet consilij. Ex quâ lectione Lips. legendum diuinabat, ita consilij sui rationem.*

Quos prædiximus.] *Hic non habet locum. ergo deletor.*

Non segniùs nota obiit.] *Aldus, mortem obiit, aut vitâ abiit. Vir doctus, vota obiit. Scegkius voto obiit ex Sallust.*

Annos LXXXII.] *XCII. substituendum putat Aldus.*

PAG. 38. Perfectissime in formâ operis sui.] *Lips. perfectissimi. itaq; edidit Scegkius. Manutius, perfectissimæ metamorphosis. Alius, Metamorphosi.*

Sed discors patris.] *Lege patri.*

Societati commissurus.] *Manutius potestati. Scegkij editio habet fidei.*

Notauimus faciliùs, vt quæ partibus simul vniuersa conspici, &c.] *Quidam legunt, notauimus, vt quæ faciliùs, quam partibus, simul vniuersa conspici. Aldus, notauimus, faciliùs vt e partibus simul, &c. Scegkius, notauimus vt faciliùs partibus (aut e partib.) simul vn. Notatq; notauimus abesse libris vet.*

PAG. 39. Abhinc annos ccl.] *Stricta computatione CCXXIX.*

Primum Domitio Fabio nepote.] *Manutius: à Domitio & Fabio. In lib. vet. est nepoti. Hinc Lipsius Domitio & Fabio nepoti.*

Ab eodem facta Numidicus Ciliciam perdomuit, visa vicisset post bellum Antiochinum Vulso Manlius Gallogræciam.] *Aldus Manutius locum hunc ita legit: Et eodem tractu Ciliciam perdomuit Isauricus, & post bellum Antiochinum Vulso, &c. Vel: Et eodem tractu P. Seruilius Ciliciam perdomuit; cum descuiisset post bellum Antioch. Scegkius: Ab eodem facta Numidia. Ciliciam perdomuit Isauricus. & post bellum. Liber enim Bonhom. habebat facta Numidici. Ex quo Sigonium secutus Scegkius, fecit facta Numidia.*

Confessionem extorserat, parem Illyriis.] *Scegkius edidit extorserat, tam parem, &c.*

PAG. 41. Nullo modo compelli potuit.] *Hoc probat Scegkius. Quidam malunt nullo metu compelli.*

Merito iam infestis sibi.] *Alij tam.*

PAG. 42. Qui ciuem R. damnatum.] *Scegkius Aldum secutus edidit indemnatum.*

Verum & cupito interitu.] *Lips. nos docuerat emendandum, verum vt cœpit interrita. Atque ita Scegkius.*

PAG. 43. B. Clodius in senatu, sub honorificentissimo ministerij titulo.] *Cuiacius censet voces in senatu delendas, quippe repetitas è superioribus lineis. Lips. etiam honorificentissimi.*

Non antè is egressus est.] *Manutius, non antè iis egressus est.*

Inuictum par consulum.] *Bonhom. ei editio vietus par.*

PAG. 44. Assentabatur.] *Lips. assentiebatur.*

Ante biennium.] *Ex fide historia Lipsius mallet annum.*

PAG. 45. Tantummodò contentus.] *Hæc vsque ad verbum decreuerat parenthesi seiungenda opinatur Aldus.*

PAG. 46. Dignationi partem in die.] *Malè Robertus*

bertus Titius, dilationi. *Scægkius rectè*, dignatione partium in dies.

Effusumque alterum Rom. imperij lumen.] *Doufa effossumque.*

PAG. 47. Adhuc vbiq; Iubæ nomine.] *Manut. vicens, vel viuens. Scægkius vulgatam tolerat, aut si quid mutandum sit, legendum cum Rob. Titto, vbiq; ibat.*

Locorumque inopiâ.] *Quid si aquarumque?*

PAG. 48. Gloriæ eius adtruxit.] *Scribendum cum Lipsio adstruxerit.*

Cuius cum fortunam mutare constituit.] *Aldus abundare voculam cum existimat.*

PAG. 49. Etiam si præuentis & pauca dicenda.] *Lips. at pauca. Aldus, tamen pauca.*

Hispaniensis militiæ affecutum.] *Lips. ex Sueton. Aug. cap. 8. legendum censet, Hispaniensi militiâ affec.*

Et pacatis bellis ciuilibus.] *Alij paratis, alij peractis. Aldus patris emendat, sicque editum à Scægkiio.*

Saluidienus.] *Ita Rhen. Gryph. & Sueton. Aug. Liuij epitom. Quod Scægkiio placet, præ illo Saluidenus, quod est in Aldi editione.*

Omnem ordinationem.] *Alij ordinantem. VVecheliana editio ordinem.*

Ciuitatibusque corruptis.] *Aldus sublatiisque, corruptis.*

XIX. annum ingressus.] *Alij XIX.*

PAG. 50. Bellum cum Antonio gerere iussit. Ab eo annum agente.] *Leg. cum Lipsio, Id ab eo.*

Vicesimum.] *Scægkius rescribi malit vnde vicesimum.*

Quicumque his se exercitus tradidissent.] *Leg. hisce. ut Aldus emendauit.*

Dum resp. constaret concordia.] *Lips. dum reip. const. concordia.*

Per auersa castrorum proruto vallo.] *Aldus putat leg. auersam cast. partem. non rectè.*

Nomine cameli.] *Ita Rhenanus. Scægkius edidit Capeni.*

PAG. 51. Cæsarem qui illa dederat perisse.] *Idem Scæg. perire vulgavit.*

Trib. Canutius.] *Aldus dubitat an leg. Tib. Canutius, id est, Tiberius, quia id illi prænomen. Scægkius nihil mutat.*

Facta mentio.] *Francofurt. editio non male iacta.*

Annis DCCIX.] *Scrib. DCCXI. secundum Aldum.*

Iungentem prætori.] *Lips. prætoris.*

Aut ab illo Cicero.] *Legendum ab illo cum Lipsio.*

Irritando necem.] *Lips. inuitando.*

Vitam inferiorem te principe.] *Scægkius edidit miseriorem. quod & Lipsio placebat.*

PAG. 52. Cum in modicâ quidem seruari.] *Hen. Stephani editio rectius, cum ne à diis quidem seru. Quod Lipsio non displicet. Scægkiio non item: qui edidit, cum ne in modicâ quidem seruari posset. Aldus, cum ne in modicâ quidem re seru. poss.*

Quippe peior illi res familiaris, quam mens, erat.] *Parentesi hæc includenda censet Lipsius.*

Imperatoribusque, præualidis.] *Quibusdam lib. adest vocula qui. Bonhom. Imperatoribusque validis. quam lectionem probat Scægkius.*

Laodicea expugnat, ita tamen vt.] *Expugnârat mauult cum Aldo Scægkius. Libri veti. Laodicea expugnata ea vrbe fecerat ita tamen. Ex quo Rhenan. leg. censet, Laodicea expugnata interfecerat; ita tamen.*

Ita tamen vt ad dictum serui sui Dolabella non fegniter ceruicem daret.] *Si hæc itidem parentesi includantur, haud paullum ad periodi lucem factura indicat Lipsius.*

PAG. 53. Vatinius nulli nomini non esset postf.] *Aldus Manutius putat illud nomini natum ex glossate nemini: in quo ei assentitur Scægkius. aut potius leg. homini. Puteanus nulli minimo.*

Et lege Pedîa.] *Lips. At lege.*

Aquâ ignique damnatis interdictum.] *Petrus Delbenius tollit illud damnatis.*

PAG. 54. Iuliæ Augustæ pater.] *Liuiæ mauult Aldus: sed vulgatam iam olim ad Tacitum firmavit Lipsius.*

Corrupto animo eius in diem.] *Probum hoc Scægkius videtur. At Aldus emendat vnâ die.*

Occupatus nauibus, tum magno sequentium consilia sua comitatu.] *Legendum, occupatis nauibus cum magno seq. cons. sua com.*

PAG. 55. Cuius bimum hunc Tib.] *Aldus & Scægkius, assentiente Lipsio, legunt vix bim.*

Bruti ac Tironis.] *Lipsio placet. Tib. Neronis: quo modo Aldus emendauit.*

Comes esse non posset.] *Aldus & Scægkius legunt, cum comes esse n.*

Præparatûq; contra eum Cæsaris.] *Ita Rhenan. & Aldi editiones. Scægkius edidit paratûq;.*

Summam accepisse.] *Lips. malit summa.*

PAG. 56. Inutilis in alienâ victoriâ comes.] *Vetus editio, inutilis alienæ victoriæ comes.*

PAG. 57. Quam tueri non poterat dignitas.] *Aldus intueri.*

Singulari exstructum munificentia est.] *Haud displiceat Lipsio magnificentiâ.*

Quâ ætate Cæsar eam prosperè Lepidum in Sicilia, benè fortuna in Cæsare & rep. militauit ad Orientè.] *Locus manifestè corruptus. Ant. Bonhom. editio habet, quâ ætate C. Cæsar tam prosperè in Lepidum. Scægkius, si nihil desit, tentauerit, Q. x. C. tam prosperè in Lep. in Sicilia, pænè fortunâ in Cæsarem & Remp. (aut in Cæsare & Rep. antiq;e) militauit ad Orient. Mutatione leui vocis benè in pænè. Nihil tamen seriò adfirmat. Sunt quibus placitum. Quâ æt. C. tam prosperè Lepidum in Sicilia deuicit, benè fort. &c.*

Egressus Armeniam.] *Lipsio leg. videtur ingressus.*

Hoc M. Antonio acto, illis leg.] *Aldus, Hoc M. Antonij octo illis leg.*

Calonum seruitiique desiderata est.] *Inserendam hic voculam tertia opinatur Scægkius. Quod & Lipsio antè visum.*

PAG. 58. Mox autem hunc mox auunculum Titius.] *Dua istæ voces mox autem desunt veteri editioni. & Scægkius deleuit. Aldus postremum mox abiciendum censet. Lipsius ante illud Titius ponendum existimat M. id est, M. Titius.*

Vir prætorius.] *Burrer. habet vir eprætorius. Hinc Scægkius, vir è prætoris.*

Grauiissimus pater, Silij focer.] *Ita Rhenanus. Sed Scægkius fecit grauiissimus, P. Silij foc.*

Multa

Multa ac nefanda.] *Alij* miranda.
 Naviū hæc magnitudo, modica ne celeritate.] *Aldus*, Nau. hinc (*vel* hic) magnitudo modica, cum celeritate. *Vt est in editione VVeck. Alij*, Nau. hinc magnitudo modica, sed celerior.
 Aduersa illa specie terribilior.] *Lips.* putat legi hic etiam posse terribiliora. *Scægkius* edidit, ex aduerso illa, specie terribilior. *Alij*, ex aduersa illa specie terribilior. *Burrer.* aduersa illa species terr.
 PAG. 59. Ex quo in quem statum.] *Aldus Manut.* legit, ex eoque in quem.
 Facturus fuerit triumphum.] *Rhenanus* plura hic deesse arbitratur. *Edit. vet.* fuerit modum.
 PAG. 60. Vt dederat Trebonius.] *Inferendam* hic vocem primus, & legendum, vt dederat primus Treb. existimat *Manutius*, ex loco *Ciceronis in Philip. & Latini sermonis obseruatione.*
 Equestris, & splend.] *Aldus*, equestri & splend. *Vt etiam edidit Scægkius.* *Vir doctus* apud *Scægkius* equestri, sed spl.
 Repræsentauit.] *Lipsius* malit repræsentarit.
 PAG. 61. Quem vsque in tertium conf. &c. euexerat.] *Hæc omnia* parenthesi comprehendenda censet *Lipsius.*
 Consensu vniuersi.] *Benè*, *Lipsij* iudicio, lib. *vet.* consensus.
 PAG. 62. Agrippam securè ei posse.] *Vet. editio.* securos. *Ex quo legendum conyicit Lipsius* securo.
 Quo primo.] *Leg. cum Aldo*, quo bimo. *Scægkius* edidit, quo prius nato.
 Maximamque difficultatum annonæ.] *Corrige* difficultatem ann. quo modo & *Scægkius* edidit.
 PAG. 64. Vigore ac lenitate mixtissimos.] *Placet Puteano & Scægkius*, rigore ac len.
 PAG. 65. Quidquid libèret pro licito iudicans.] *Editio VVeckeliana* habet vindicans.
 Iulus Antonius.] *Hoc melius, quàm quod alij habent*, Iulius Ant.
 Prouinciis adfidendum obitis.] *Scægkius* editio, ad sedandum.
 M. Vinicio.] *Scægkius Aldum* secutus edidit M. Vinici.
 Omnibus ad Orientem versus prouinciis.] *Scægkius ex vet. edit. reposuit* visis. *Vir doctus*, vsus prouinciis. male, vt censet *Scægkius.*
 Cæsaris ira euulgauit.] *Vide Lipsij Epistol. Quæst. lib. 3. cap. 3. Rhenan.* Cæsaris iam auulgauit.
 PAG. 66. Diu reluctatus.] *Ita Burrerius: aut*, de reditu luctatus. *A Scægkius editum: Deinde* reluctatus.
 Eoque vehementer.] *Scæg. vet. edit. secutus, fecit* atque vehem.
 Ælio Cato Sentio cos.] *Leg. cum Aldo*, Sex. Ælio, C. Sentio Coss. *Paullus Leopard. Miscellan. lib. 8. cap. 8.* Ælio Cato & Sentio Coss. emendauit.
 Annis DCCLIV.] *Leg. DCCLVI. censet Aldus.*
 Abhinc annis XXVII.] *Scribe cum eodem Aldo*, XXVI.
 Et ab eo quibusdam in locis gestum.] *Lips.* Id ab eo.
 PAG. 67. Neque verbis exprimi, & fortasse

vix mereri fidem potest. Intrat protinus Germaniã] *Hæc ita distinguit & legit Lipsius.* Neq. v. ex. & form. y. m. fidem potest, intrat protinus Germaniã.
 Cherulci gentes.] *Illud* gentes tamquam glossema obijciendum censet *Lipsius.*
 Multiplicem in virtutibus.] *Lib. vet.* abest vocula in. & benè.
 In mensem Decembrem perducta.] *Lips.* malit producta.
 Senonum.] *Scægkius* legit Semnonum.
 PAG. 68. Corpus suum custoditum.] *Vet. edit.* habet custodia tum. *ex quo Lips.* custodia tum.
 Totumque ex malè dissimulato.] *Scribe cum Lipsio*, tutumque.
 Quem LXX. millium.] *Alij* LX.
 Legiones Baiohæmum.] *Scægkius* malit Bohaimum.
 PAG. 69. Cuius immensæ multitudinis parentis acerrimis ac peritissimis ducibus.] *In Rhenani editione est: C.* imm. mult. pars acerrimis & perit.
 Pars petere Italiam decreuerat.] *Eadem editio*, properare in Italiam decreu. tamq. veram lectionem censet *Lipsius.*
 Patonibus ac Pinneti.] *Petrus Delbenius* legit Batoni: quia infra Batonem & Pinnetem nominat.
 Quia tantus etiam huius belli metus] *Lips.* quin tan.
 Vndique omnes veterani.] *Vetus editio*, vndique & omnes, inserta vocula.
 Speciosi ministri locum.] *Lips.* malit ministerij. *Tolerat tamen vulgatam lectionem.*
 Et iam designatis trib. pl.] *Vir doctus* apud *Scægkius*. leg. etiam designatus tribunus militum. *Scægkius* edidit, etiam designatus tribunus plebis. *Vulgatam* probat *Lipsius.*
 PAG. 70. Magnâ Thracum manu.] *Scægkius* ex sententiâ *Aldi* edidit Magnam Thracum manum.
 PAG. 71. Suorum quisque metu finium.] *Due istæ voces*, quisque & finium, desunt editioni *Scægkius.*
 Cuius beneficium.] *Lips.* cuius vsus. *Vocem enim beneficium Rhenanus* substituit.
 Agnosceret protinus.] *Vet. edit.* agnoscat.
 Sed insequenti ætate.] *Scrib. Lipsio auctore*, & inseq.
 PAG. 72. Operâ diligent.] *Lips.* Diligentiaque.
 Virorum mentione.] *Mentioni* mauult. *Lips.* Velut in hoc saltem tantummodò indulgente.] *Scægkius* diuinat salutem. *Nisi* manus tantum modo.
 Et causâ personæ moram exigit.] *Pet. Delbenius* sed causâ personæ moram exigit.
 Vt corpore & animo.] *Lips.* & corp. & an.
 Pro tribunali ordine.] *Duas istas voces coniungendas existimat Lipsius*, vt fuerit, protribunali ordine.
 Prouocantes] *Vet. edit.* prouocare.
 Alter alterum iniuriã.] *Lips.* iniuriis.
 Ultra barbarum promptus.] *Lipsi & proposita* vocula legit & ultra barb.
 PAG. 73. Et

PAG. 73. Et iam ciuitatis.] *Scribe cum Lipsio etiam ciu.*

L. Eggius.] *Alij Igilius, aut Egilius. Vulgatam retinet Aldus.*

At Volumnius.] *Scogkius ait hoc commentum Burrerij esse. Sed leg. ut ipse edidit, Vala Numonius, cum & vetus editio habeat Val. Numonius. quo modo & Ful. Ursinus in libro de Familiis Rom. emendauit.*

PAG. 74. Cerebrique profluuium exspiraret.] *Vetus editio influuium. Hinc Lips. legendum videtur effluuium.*

Et senatus populusque Rom. postulante patre eius, ut æquum ei ius in omnibus prouinciis exercitibusque esset, quàm erat ipsi, decreto complexus esset: (etenim absurdum erat.] *Non hæc verba, quàm erat ipsi, à glossatoris manu imperitâ (quod Aldus existimauit) si verba, postulante patre eius, cum Beato inclusis parenthesi, imò tum necessaria censet Scogkius. Burrerius, Senatus pop. q. R. p. p. eius, ut æquum ei i. i. o. prouinc. esset, quas erat ipse decreto complex. Esset etenim absurd. Oscitanter ad superiora, ut idem Scogkius arbitratur.*

Hostium duces occisos fama narrauit.] *Lips. addendam hic voculam non, quæ est in lib. vet. existimat. & legendum, non occisos fama.*

Firmanda pace.] *Alij formanda.*

PAG. 75. Cuius vrbs ruinam timueramus,

eam ne commotam quidem sensimus.] *Vet. editio, Cuius orbis r. timueramus, eum ne commotum quidem.*

In vltimum gladiatorum.] *Leg. gladiatorum, ut edidit Scogkius.*

Celeberrimaque in Illyrico militiâ, ut prædiximus, cum imperio obtineret, in summâ pace, quiete continuit.] *Legenda hæc ut emendat Lipsius: cel. q. i. l. m. ut præd. cum imperio obtineret, in summâ pace, quiete continuit. Aut ut Rhenanus, cel. q. in Illyrico militiâ præditum: ac paullo post, pace & quiete.*

In maximâ parte.] *Alij maritimâ.*

Cum incerta sint oculis.] *Rescribe inserta. Ut Scogkius edidit.*

PAG. 76. Seruat immunes.] *Lips. immune.*

Neque in paruo paucitas ministerio defecit.] *Obscura & corrupta.*

T. Coruntanium.] *Scogkius reposuit Ti. Coruncanium.*

PAG. 77. Et caussas pressius audit.] *Aldus particulam & abiicit.*

Dolere, indignari coactus est.] *Burrer. codex, dolere, indignari, erubescere coactus est. Antea dixit: Veniendum ad erubescenda.*

Iuppiter Capitoline, & auctor ac stator Rom. nominis Gradiue Mars.] *Puteanus legendum putat, Iupp. Cap. & Stator ac auctor R. n. G. Mars.*

